

BIBLIA

A decemberi elmélkedéseket Csiky Lajos (Budapest), a januáriakat Kovács Tádé (Tata) készítette.

December 7. — Advent 2. vasárnapja — Mk 1,1–8 —

Közel jön hozzánk!

Szent Márk könyvének bevezető mondata hangsúlyozza, hogy ÖRÖMHÍR-ről van szó! Olyan valakiről akar szólni, aki a szomorú világba jó hírt, a szomorúaknak vigasztalást hoz. A szerző visszautal Izajás prófétára, aki arról beszél, hogy elő kell készíteni az Úr útját. Maga a hasonlat is feltételezi, hogy Isten messze van. Az ószövetségi, de talán a mai átlagember számára is úgy tűnik, mintha Isten nagyon messze lenne: a „mennyekben lakozik”, rejtőzködő, távoli Isten. Nincs benne állandóan a gondolatainkban, távol van a hétköznapijainktól, hagyja a világot és az embereket saját levükben főni.

Az evangélium erre a szomorú érzésre válaszol: Utat kell készítenünk! Ez

tehát azt jelenti, hogy Isten nem marad távol, hanem közel akar jönni hozzánk! Nem tetszik neki a jelenlegi állapot. De azt is jelenti, hogy egyedül rajtunk múlik: készül-e út, amelyen a távolság megszűnhet. Isten mindenütt jelen van, de mégis tartózkodó, mondhatnám udvarias, egyedül a mi szabadságunkat tartja tiszteletben, azaz csak akkor van közel hozzánk, ha azt mi akarjuk, illetve ehhez valami feltétel teljesül: van út!

János azt hirdette, hogy az út, amely feltétele az Istent magunk mellett tudásnak és érzésnek nem más, mint a bűnbánat keresztsége, azaz a belső megtisztulás. Ha belülről megtisztulok, ha lerakhatom bűneim súlyát, megszabadulok azok terheitől, akkor vehetem

észre, hogy Isten nincs is messze tőlem, akkor érezhetem meg, hogy közel jött hozzám. Ez az igazi örömhír: széttörhetem azt a burkot, amelyet önzéssel, vétkeimmel magam készítettem magam köré, s amely megakadályozta, hogy Isten hatékonyan jelen legyen az életemben.

A karácsonyra készülve mindnyájunknak erre van szükségünk: minden erőnkkel azon lenni, hogy közel érezzük magunkhoz Istent. Nem az érzések hamis felszításával, nem a jó hangulat keltésével, hanem a szív megtisztításával, a hibáktól, bűnöktől való megszabadulással, az eddig elmulasztott tennivalók tudatos elvégzésével.

Persze az, aki közel tudja magához Istent, akiben benne él, az tudja, hogy Keresztelő Jánoshoz hasonlóan követnek kell lennie, útkészítőnek, aki segít abban, hogy mások számára is megszűnjön a távolság köztük és az Isten között. Életem, szavaim, tetteim révén érezniük kell az embereknek, hogy bennem is, általam is közel jön hozzájuk Isten, gesztusaim, vizsgáló szavaim, segítő kezem érezteti velük közelségét. Ha pedig úgy adódik, megbocsátó, felemelő gesztusom megerősítheti őket abban, hogy van bűnbocsánat, érdemes újrakezdeni.

December 14. — Advent 3. vasárnapja — Jn 1,6–8.19–28 — Ki vagy Te?!

Az evangéliumokban két alkalommal is felvetődik az a kérdés, hogy kinek tartanak valakit az emberek. Jézus önmagával kapcsolatban veti fel ezt a kérdést, Keresztelő Jánossal kapcsolatban pedig a vallási vezetők szeretnék tudni, hogy ki is ő valójában: ő-e a várt messiás, vagy sem.

Nyilván fontos volt a kérdezők számára a válasz, és érdekes lenne végig-elemezni, de most, az advent derekán talán fontosabb a kérdést magunknak feltenni: KI VAGY TE?

Feltehetik nekünk ezt a kérdést világi vagy egyházi hatóságok, érdeklődők, mégis leginkább önmagunknak kell tudnunk válaszolni. Szembe kell néznünk önmagunkkal, és mérlegre kell tennünk önmagunkat. Hajlamosak vagyunk arra, hogy vagy túl elnézőek, vagy túl szigorúak legyünk önmagunkkal. Tudjuk mentesíteni magunkat, rengeteg kibúvót, magyarázatot tudunk találni gyengeségeinkre, de rossz perceinkben neki is tudunk keseredni: semmi sem sikerül, tele vagyunk hibákkal, ál-

landóan visszaesünk, kudarcokkal teli az életünk.

Az sem mindegy persze, hogy kihez mérjük magunkat: bátran állíthatjuk, hogy rengeteg emberhez képest szinte „szentek” vagyunk, sokan tán csodálnak is minket. Mégis tárgyilagosan nézve megállapíthatjuk: sokan előttünk járnak, példát adnak nekünk, van hová fejlődnünk.

A legfontosabb az, hogy Isten szemével próbáljam nézni önmagam: életem folyamán teljesítem-e azt a küldetést, amelyet Ő mindnyájunkra rábízott: Keresztelő Jánoshoz hasonlóan tanúságtevő lettem-e. Ő tanúságot tett a világosságról, hogy mindenki higgyen általa. Azonban csak az tud tanúságot tenni a világosságról, aki azt befogadta, és tetteiből, szavaiból, gesztusaiból sugárzik is. Mert sajnos képesek vagyunk a világosságot eltakarni, sugárzását megakadályozni, a sötétség szolgái lenni.

Talán azt gondoljuk, hogy Keresztelő János küldetése egyszerű volt. Pedig biztosan vannak állandóan körülöttünk

olyanok, akik számára a világosság hordozói vagy közvetítői lehetünk. S ez nem csupán az ésszel megfogalmazott válaszokat jelentheti, hanem a szeretet melegét vagy az élet problémáinak egyértelmű megoldási irányát is.

A Keresztelőről az evangélista is hangsúlyozza, hogy nem ő volt a világosság. Tudta is a helyét, nem akart a Messiás helyébe állni. Bármennyire okosnak tűnhetünk is, bármennyire igaz szeretet van is bennünk, bármennyire magunkkal ragadóak lehetünk is, tudnunk kell: ez nem elsősorban a mi erőnk, a mi hatásunk. Az általam befogadott, szívünkben élő világosságról teszünk tanúságot.

Ki vagy? Tanúságtevő, akin érzik, látják gyermekei, házastársa, munkatársai, szomszédai, a rászoruló, hogy sugárzik belőle az a világosság, melegség, amely hitre vezethet másokat? S ha elhalványult bennem a fény, ha eltakaram gyarló önmagammal, tudok-e olyan kemény és következetes lenni magammal, mint a Keresztelő volt?

ELŐFIZETÉS!

Tisztelettel kérjük Olvasóinkjat, hogy legkésőbb **2009. január 31-ig** újítsák meg előfizetésüket. Az egyes számok ára változatlanul 225,- Ft lesz, tehát az éves előfizetés **1350,- Ft**, illetve annak, aki postán kéri, a **postaköltséggel együtt 2000,- Ft**.

Többletbefizetéseket vagy adományokat ezután is szívesen elfogadunk.

Kérjük, hogy az utalvány címzésében Kovács László és az „Érted vagyok” nevét egyaránt tüntessék föl.

December 21. — Advent 4. vasárnapja — Lk 1,26–38 — Szolgád vagyok, Uram!

Milyen szép jelenet is ez az „angyali üdvözet”! Milyen természetesen írja le Lukács, hogy Mária szemtől szembe beszélget az angyallal, kérdez, az angyal válaszol, Mária is felel a felvetésre. Valamilyen áttétellel, de mégis ilyen közvetlenül tudhatnánk mi is beszélgetni az Istennel? Nyilván Mária számára sem volt mindennapi az ilyen közvetlen, mély találkozás, de felkészült lehetett rá. Gyakran kereste a találkozás lehetőségét, gyakran imádkozhatott, nyitva volt a szíve – s ez nem maradt eredménytelen.

Sokszor érezhetjük azt, hogy távol van tőlünk az Isten, hiába imádkozunk, mintha csak a magunk hangját hallanánk. Talán olyan közvetlenül nem is lehet kapcsolatban lenni Istennel, mint az Mária esetében volt. Pedig tudjuk, legtöbbszörnek van emléke, tapasztalata is arról,

hogy igenis közel lehetünk hozzá, hogy szemtől szembe beszélgethünk vele.

De talán sokszor félünk is ettől a közelségtől, félünk annak hatásától. Miért? Mert ha Istent tisztán halljuk, ha a kapcsolat közvetlenné válik, akkor általában kiderül az, hogy – amint Mária esetben is történt – *feladatot* kapunk. Feladatot, amelyről már előre tudjuk, hogy nem lesz könnyű. Feladatot, amelytől félünk, mert esetleg felforgatja egész eddigi életünket (mint Máriaét is), de ha nem is forgatja fel fenekestül, de folyamatosan változást vár tőlünk, a jobb felé szeretne terelni. A „Ne félj!” kijelentés nem véletlen az angyal szájából. Mária is félt. Talán megérezte a Mindenható erejét, végtelen nagyságát, lenyűgözte a transzcendens érintése, de talán érezte azt is, hogy ehhez neki is oda kell tennie a magáét. És ez nem

könnyű. Mégis az angyal azt mondja: „Kegyelmet találtál Istennél.” Mintha azt mondaná: A feladatra meghívás ajándék, Isten társa lehetsz munkájában! S a folytatás: „A Magasságbeli ereje borít be...”, azt jelzi, nemcsak feladatot kapott, hanem erőt is hozzá. Olyan természetes Mária szájából a válasz: „Az Úr szolgáloja vagyok!”

A karácsony arról szól, hogy Isten közel jön hozzánk. Ha újra megnyitom feléje a szívemet, ha nap mint nap állhatatosan keresem a közvetlen kapcsolatot lehetőségét, előbb-utóbb meghalom hangját. Megszólít, s olyan feladatot ad, amire talán ma még nem is gondolok, ami talán nehéz lesz, de nem kell félnem, mert erőt is ad hozzá. S örömmel válaszolhatom: Szolgád vagyok, megtiszteltetésnek veszem, hogy Neked, hogy Veled dolgozhatom.

December 25. — Karácsony ünnepe — Jn 1,1–18 — Megszülettem!

A karácsony ünnepe születésnap. A világba születése annak, aki maga a világosság, aki az Isten, a Szeretet világból való. Aki a tulajdonába jött.

A betlehemi jászolnál még úgy tűnhet, hogy imádják a pásztorok, hódolnak előtte a bölcsek, de valójában nem fogadják be, már csecsemőként menekülnie kell, s felnőtként a kereszt vár rá. S a legmegdöbbentőbb az, hogy nem a pogányok utasítják el, hanem övéi, saját népe nem fogadja be.

Evangéliuma magasröptű bevezetőjében János apostol csodálatos költőséggel rajzolja meg a messiás eljövételét, de azt a kontrasztot is, hogy elutasításra talált. S ha őszinték akarunk lenni, megállapíthatjuk, hogy a történelem folyamán mindig azok voltak többségben, akik vagy nem is ismerték, vagy nem fogadták be őt. Ma is alig-alig látszik hatása, önkritikusan még azt is mondhatjuk, övéi közül is csak kevesen fogadták be.

Falun még néhol él a népi hagyomány: „Szállást keres a Szent Család...” Jelképesen arra figyelmeztet ez a szertartás, hogy a karácsony lényege az lenne: fogadjuk be a közénk jött Gyermekeket.

János is beszél evangéliuma prologusában azokról, akik a többiekkel ellentétben befogadták a Messiást. Nyilván valami nyitottságról van szó, amellyel kinyitották feléje szívüket, közel engedték magukhoz, befogadták tanítását, értékrendjét. S ezeknek hatalmat ad, azaz erőt valamihez. S ez nem más, mint hogy Isten gyermekévé legyenek! Ezek nem emberi erőből, az akarat elszántságából, hanem Istentől, azaz erejéből, kegyelméből születtek.

Két fejezettel később Nikodémusnak próbálja magyarázni Jézus ugyanezt: Lélekből kell újjászületni.

„Istengyermek, kit irgalmad közénk lehozott...” – énekeljük a meghitt karácsonyestéken. De értjük-e azt, hogy „istengyermek” nemcsak egy volt-van, hanem akik a karácsony örömeiben, békéjében, istenközelségében befogadják, azoknak mind megvan a lehetőségük, mindnyájuknak megadja az erőt, a hatalmat arra, hogy újjászülessenek, és Isten gyermekévé válhatnak, mindnyájan az Ő teljességéből merítve? Miközben örülünk a betlehemi kisded születésének, tudatosíthatjuk magunkban, hogy bennünk is egy születésnek, illetve újjászületésnek kell végbemennie.

Legyen az idei karácsony újabb lehetőség arra, hogy átéljük az újjászületés, az istengyermekké válás, és az abban való fejlődés örömét, és szavaink, tetteink sugározzák belőlünk annak szeretetét, aki bennünk él!

December 28. — Szent Család ünnepe — Lk 2,22–40 — Nem az enyém!

Szép dolog látni Máriát és Józsefet, amint a vallási előírásokat teljesítve bemutatják a kis Jézust a templomban, és bemutatják érte az áldozatot. Azt juttatja először eszembe, hogy a vallási cselekmény mögött egy alapvető felismerés húzódik meg: a gyermek nem az én tulajdonom, nem az enyém, hanem Isten ajándéka: Neki kell felajánlanom születésekor, s egész életemben feladatom, hogy feléje irányítsam. Hogyan tehetem ezt?

A Szent Család példája arra figyelmeztethet, hogy a közös vallásgyakorlat, a család együttes megjelenése a templomi közösségben alap lehet a gyerekek nevelése szempontjából. Ennél persze sokkal fontosabb az, ami a családban történik naponta: hogy van-e közös Isten felé fordulás, a szülők mély hite és istenkapcsolata példa és kapaszkodó-e a gyermekek számára. Tudnak-e példát mutatni Isten akaratának megtevésében, a parancsok megtartásában, a szeretet megélésében. Mindannyiunk Istenről

szóló tanúságtétele a családban kell, hogy megmutatkozzon először, még akkor is, ha „senki sem próféta a saját házában”. A szülők mulasztásai, bűnei, hibái is segíthetik a gyermekek lelki fejlődését, ha megvan bennünk az őszinte szembenézés azzal, ami nem jó, ha tudjuk bevallani és megbánni, ha tudunk bocsánatot kérni, és újat próbálni.

Persze bármilyen szép családi élet, bármilyen jó nevelés adott esetben kevésnek tűnhet: a felnőtté váló gyermek más utat kereshet, elfordulhat szülei hitétől, meggyőződésétől. Hiába a „jó ház”, lehet „tékozló fiúnk”. S ebben az esetben bizony tudnunk kell elengedni, nem szabad erőszakosan visszatartani őt. Tudnunk kell bízni benne, és Istenben, hogy előbb-utóbb visszatál, szelíden jelezni számára, hogy „visszavárjuk”, hogy – bár nem értünk egyet élete alakulásával – szomorúak vagyunk miatta, de bármikor visszajöhet, s a jó útra visszatalálásával nagy örömet szerez nekünk. S közben nem marad más,

mint az imádság, az aggódás, az együtt szenvedés, a reménykedés.

A gyermekek felnevelése az élet kiemelt feladata, de nem az egyetlen. Simeon, Anna és Mária élete is azt mutatja, hogy tanúságtételünk tágabb, mint a család, nem zárkozhatunk be oda. De bármekkora apostoli munkát végzünk is, a gyermekeinkkel kapcsolatban életünk végéig komoly feladataink maradnak: biztos háttér nyújtása, ahová mindig vissza lehet térni tanácsért, vigasztalásért, erőért. Lehetnek nehéz pillanatok, amikor majd ott kell mellettük állnunk, mint Máriának a keresztsalát alatt, de ettől függetlenül egész életünkben állandó imádságunkkal kell kísérnünk őket.

Ma is nagy szükség van arra, hogy „szent” családok legyenek, olyan szülőkkel, akik Istennek ajánlják gyermekeiket, legalábbis abban az értelemben, hogy Feléje vezetik, az Ő szolgálatára nevelik őket, a család meghitt melegében, és a közösség erejével.

Január 1. — Mária Istenanya ünnepe — Lk 2, 16–21 — Elmélkedés az elmélkedésről

A vetés halkán nő, a bárány hangoznak béget. Ez a különbség a mezőgazdaság két fő ágazata között. A pásztorok ez utóbbihoz tartoznak. Hevernek a subán, forgatják a Rubik-kockát unalmukban. Aztán egyszerre minden erejükre, idegszálukra szükségük lesz, mert meg kell küzdeniük a nyájról leselkedő farkasokkal. Ha sikerült, megint visszahemperedhetnek subájukra, hogy míg letörülnek homlokukról a verejtéket, tenyészámítógépükön újra lejátsszanak néhány menet tetriszt. Aztán csak fekszenek a friss illatú fűben, bámulják az eget, és végiggondolják az eseményeket meg a tennivalókat. Miért húzza a lábát a fekete kisbárány, hol törte le bal szarvát a vezérkos, miért voltak idegesek a jerekék itatáskor, mikor is fogy el a legelni való, s merre érdemes továbbhajtani őket? Hogy tudnak ebben megegyezni a többi pásztorral? Hány adagot kell főzni ma vacsorára... Mi ez? Ez az elmélkedés. Begyakorlott, módszeres gondolkodás, néha spontán szemlélődéssel fűszerezve, hiszen szól a haris a torzs közt, dalolnak a pacsírták, fuvalázik a szél a pusztá fái közt. Úgy hajladozik a gémes kút, mikor a kölyök vizet húz, mint a békát ebédelő gölya a nádas szélén.

Események: Született betlehemben egy kisbaba. Égi követektől jött róla értesítés, mennyei szintetizátor festette alá a hírt, rendkívüli lézershow. Odasítettünk néhányan. A többi maradt a birák mellett. Csóringér családot láttunk a földszinten, ott, ahová az állatokat kötik be éjszakára. Dávidnak elég szép számú leszármazottja él a Birodalomban. A kispénzüeknek nemigen tartanak fenn szülőszobányi apartmanokat az emeleten népszámláláskor. Fiatal édesanyja bölcső helyett jászolba fektette a bébit, de rendesen bepólyálta, ami a hőmérsékletingadozás miatt nagyon is szükséges. A természetszerűen apás szülés élménye elcsigázhatta a papácskát. Szava sincs. Ja, kérem, nem vagyunk mi nők, hogy mindent kibírjunk! Láttam én karámajtónyi mézáróslégényt elájulni, amikor meglátta, hogyan buggyan elő nyolc napos kisfiának pár csepp vére a körülmetélés közben. Apuci is csak hüledezett, mikor beszámoltunk neki a fény- és hangjelenségekről, amelyek alapján idetaláltunk hozzájuk. De az édesanya nyugodt maradt, elgondolkodva nézte a kicsit, megrágtá minden szavunkat, és nagyokat sóhajtott közben, pedig nem látszott rajta, hogy megviselte volna a szülés.

Ki tudja, mi minden járt a fejében, szívében. Az anyaszív sok mindenre ráérez előre, amit mi utólag se nagyon fogunk fel. A kisfiú pont olyan csúf és ráncos volt, mint a mieink, de az anyja nyilván dicsfényt látott a feje körül, és Messiásnak képzei. Egyébként az égi követek is ilyesfélét mondtak róla. Minden stimmel is. Magunkfajtaból nekünk való ki is kerekedhet. Szép nevet akar adni neki az apja: Jehosuah = Megmentő. Szegény embert az ág is húzza: Van mitől megmenteni! Kár, hogy a körülmetéléssek már nem itt legeltetünk, ha ők még itt maradnak is addig.

Tennivalók: Ajándékot persze előre is adhatunk. A tarisznyákon különben is könnyíteni kellene már. Nem is idevalósiak. Jól fog jönni nekik egy kis juhtúró, meggyás, amit hirtelenjében összeszedtünk. Előkelőbbnek nem mernénk felkínálni, de nekik bátran odaadjuk. Olyan jó nem feleslegből nem feleslegbe adni. Olyan jó, hogy szegény ember könnyen fogad el valamit a másik szegény embertől. Jó volt itt! Jó az Úr!

Önvizsgálat: Szoktam-e elmélkedni? Milyen sűrűn? Kiről, miről? Milyen rendszerben? Mekkora spontaneitással? Hogyan hat gondolkodásomra, magatartásomra, élményvilágomra?

Január 4. — Háromkirályok ünnepe — Mt 2,1–12 — Drága ajándékok elköttyavetyélésre

Mágusok, királyok, vezér, tudósok, hódolat, kincsek: arany, tömjén, mirrha. Micsoda világ! Kinek a világa? Hát, nem az enyém. Talán nem is a tied, nyájas olvasóm. Nem forgok ilyen körökben. Nincs dolgom effélékkel. Miért? Józsefeknek talán volt dolguk ilyenekkel? Nekik sem. Eddig nem. Hiába volt József királyi sarj. Messze esett az alma a fájától. Dávid pásztor volt, állatokkal dolgozott, mielőtt királlyá kente őt Sámuel próféta. Késői leszármazottja, József viszont ács volt, mielőtt elvette Máriát, fával dolgozott, nem arannyal, mint az ötvösök, és ács is maradt, hiába szült Messiást a felesége. Nem nagyon fizettek neki arannyal a megrendelői, nem is nagyon lehettek ott északon előkelő megrendelők, a pogányok Galileájában, ahol laktak.

De hát változnak az idők. Forgandó a szerencse. Micsoda vendégek! Csupa patyolat, meg bársony, meg bíbor. Ajándékoktól roskadó tevehát. Túl sok haszna nincs a háztartásban sem az aranyaknak, sem a tömjének, sem a mirrhának, de pénzzé tehető, s a pénz jól jön a szegény iparosnak, különösen ilyenkor, amikor növekszik a családtagok létszáma. Biztos anyagi háttér! Minden családanya vágyálma. Minden családapa édes-bús kötelessége. És íme: a Magasságos most ölükbe pottyantja.

A pénznek pedig nincs szaga. Jöhet nyugatról, jöhet keletről. Jöhet balgáktól, jöhet bölcsektől. Csak jöjjön! Hadd jöjjön. És semmi aggályoskodás, olyan Tóbiás-féle az ajándék kecske miatt (Tób 2,13k)! Júdás majd visszaviszi a júdáspénzt. A főpapak meg undorral pogánytemetőbe fektetik, mintha nem ők kenték volna meg vele Júdás kollé-

gát. Pedig megérdemli a munkás a bérért, az áruló a vérdíjat, a hóhér a fizetését. Az ajándék lónak, kecskének meg nem kell a fogát, mekegését nézni, hallgatni.

Nos, nyomozunk hát utána, mi lett a bölcsek előkelő ajándékaival Józsefnek szegényes háztartásában! Szalmazsákba varrta Mária? Vitték a szalmazsákot Egyiptomba számárhaton? Benjámín gabonás zsákjából hamar előkerült József ezüstpohara. Pedig Benjámín nem is tudta, hogy nála van. Vajon Józsefnek szalmazsákjából hány perc alatt került volna elő az arany, vagy a pénzzé tett többi ajándék egy rutinellenőrzés folyamán? Nem lett volna gyanús, hogy a betlehemi látogatás hozadékából való, s pont ennek a párnak a porontyára vadászik Heródes király? Vajon elhangzott-e József ajkáról a fohász: Csak jöteveinkről ments meg minket, Urunk, a többiekkel majd csak boldogulunk magunk is!?

Lehet, hogy nem hangzott el, de minden oka meglett volna rá, hogy elhangozzék. Ha nem varrta Mária szalmazsákba, talán elásta József, hogy Egyiptomból visszajövet hasznosíthassák? De akkor be kellett volna térniük Betlehembe, hogy kiássák, mielőtt Názáretbe költöznek. Ennek pedig semmi nyoma. Hát akkor volt idejük szétosztani a szomszédok között? Gyors éjszakai menekülés esetén ez nem túl ésszerű. Szóval otthagyták az ökor felügyeletére bízva? (A szamarat csak magukkal vitték! Illetőleg az vitte őket.) Elköttyavetyélték! Micsoda könnyelműség! Mekkora hülyeség ez az egész!

Most megfordítom a kamerát. Mit kellett volna tenniük a bölcseknek, ha kicsit bölcsebbek, hogy ne hozzák ily

veszélyes, ily hülye helyzetbe azt, akinek kedveskedni akartak? Talán rögtön a betlehemi putri elé gördíteni a bársonyszőnyeget? Vagy legalábbis tovább figyelni a csillagot, hátha nem is a fővárosba vezeti őket? De mikor olyan kézenfekvő, hogy istenek csak királyok születését jelzik csillagokkal, királyok meg csak fővárosokban születgetnek!

De ez a Jahve olyan fura Isten! Mindent másképp csinál, mint ahogy nekünk, bölcseknek kézenfekvő. Ez a Heródes is milyen készséges kalauznak látszott, hogy összecsdítette kedvéért minden nadrágos emberét, s csak némi visszajelzést kért tőlünk cserébe. Jahve meg ígéretünk megszegésére uszított minket álmunkban. Furák ezek a nyugati istenek! Hát lehet fontosabb egy bölcseknek, mint állni a szavát? Bizony, naiv becsületességünkben csaknem mi vezettük a bébi lemészároláshoz ezt a hatalomféltő szörnyeteget! Mi meg azt hittük, csak azért titokzatoskodik a király, nehogy rajtunk kívül mások is megelőzzék az audienciában. Ezek után már eltöprel az a meglepődésünk, hogy az újszülött király milyen puritán viszonyok között látta meg a legfényesebb csillagot. Már-már mi kezdtünk szégyenkezni a miatt, hogy ajándékaink mennyire inkompatibilisek öfelsége udvartartásával. De sebtében nem sikerült azokat kompatibilisabbakra cserélni. Be kellett érnie arannyal, tömjénnel és mirrhával. Mi jót akartunk.

Megelégsem avval, hogy én jót akartam, vagy megnézem azt is, hogy valóban jót teszek-e? Mennyire hasznavehetőek ajándékaim? Mit csinállok, ha hasznavehetetlen drága ajándékokat kapok?

Január 11. — Urunk megkeresztelkedése — Mk 1,6b-11 — Feje tetejére vagy épp a talpára?

A zsidó gyerekeknek Illés próféta a Mikulás, aki nem halt meg, s bármikor eljöhét. Az asztalnál neki is tesznek terítéket, hogy ha betoppan, rögtön megkínálhassák. Ugyanúgy várják is, mint a mi gyerekeink a Mikulást. Ha valaki teveször ruhában, derekán bőrvével kint üvölt a pusztában, mint János, okvetlenül ki kell hozzá tódulni. Hátha Illés jött végre el! S az jó jel, mert a Messiás addig el se jön, míg Illés meg nem előzi. Ha kicsit érdes is a hangja, ha kicsit prüszkölünk is, míg víz alá nyom bennünket, azért csak kibírjuk, s aztán jöhet a Nagy, az Erős, az Igazi.

János vizes szertartásban fejezi ki programját. Megtisztulást, lepucolást, régi, önző énünk megfullasztását hirdeti, meg hogy ez csak a kezdet. Az Igazi, az Erős, tűzbe, lobogó szellembe márt majd

bennünket, és kivág, kiszór tűzre dob minden pelyvát, haszontalan gyomot, terméketlen fügefát. Lehet, hogy még a mi életünkben. Nini, már itt is van. Átveszi a stafétabotot heroldjától. Most majd ő "keresztel", merít minket a tűz tavába.

De mi ez? Hogyhogy engedi magát alányomni Jánostól a Jordánban? Beáll a bűnbánók sorába, vagy épp a sor végére? János meg némi szabadkozás után meg is mártja? De fura világ ez, a

Mindenható fejetetejére állított rendszeré! Utolsóvá kell lennie annak, aki első akar lenni/maradni? Be kell sorolódnia annak, aki kiválóságra törekszik? Úgy látszik. Ez hallatszík. Az ég meghasad, a szózat Őt nevezi kedvére tevő Fiának. Hát akkor nincs mese. Erre van az irány.

Mennyire törekszem kiválóságra? Miben? Mennyire tudok betagozódni, elvegyülni? Miben? Miért?

Január 18. — Évközi 2. vasárnap — Jn 1,35–42 —**Az első pápa meg a főnöke**

Van egy butuska találós kérdés: Miért a pápának a legjobb? Mert csak a halála után találkozik a főnökével. Nos, a mai evangélium arról tudósít, hogy hogy került sor az első pápa találkozására főnökével a halála előtt.

Jánostól megtudják hallgatói, hogy aki utána érkezik, az az Isten Báránya. No, az már csak Aranyszőrű Bárány lehet, ha egyszer az Istené! Aki hozzá járul, előbb-utóbb az aranygyapjas rend lovagjává lehet. Érdemes odamenni

hozzá. Mindegy mivel. Valami ártatlan általánosság is megteszi; például hogy "szép időnk van". Hogy szolgál az egészsége? Hol tetszik lakni? Stb, stb. Andráséknak sem jutott eszükbe okosabb: megkérdezték az Aranyszőrűt: Hol tartózkodik a mai napon. Érdemes volt. Aranyszélű névjegykártyát kaptak érte, személyes asztalfoglalással a gyertyafényes prérre. A napsugár aranyozta be meghívójukat, s estefelé a hold pótolta a gyertyafényt. Látták hájának arany szőrét, hallották hangjának bársnyos melegségét egy álló napon át délelőtt tíztől este kb. hatig. Elbűvölte őket. Naná, hogy elbűvölte.

Andrásnak jó testvérként tüstént eszébe jutott Simon, a tesója. Ebből a buliból ő se maradjon ki. És András jól számít. Tesójából lesz a Nagymester "sziklaszilárd" utódja, az első pápa. Nekem nem nagyon tetszik ez a vezetésre predestináló névadó az első találkozáskor, de hiába berzenkedem, ha egyszer bevált. Miért vált be? Mert Jézusnak sügött a Szentlélek, mint Sámuelnek Dávid kiválasztásakor hét testvére közül? Mert Jézus nagy kanállal merített

az isteni mindentudásból és előrelátásból? Mert mind a tizenkettőt eleve zseniális vezetői képességekkel rendelkezőként választotta ki, és bármelyikre rábökve is telitalálat lett volna a választás?

Vagy fordítva? A keresztény vezetőnek nincs szüksége semmiféle vezetői karizmára. Akárkiből lehet. Sőt a sorelnökség is pont olyan jó, mint a pápai ki nevezés, mert nincs vagyoni, nincs jogi, nincs elvi kérdés, amihez szakértelem kellene, vagy rátermettsé? (1Kor 6,4-5) Hiszen szegénységet vállaló vagyongözösségben élnek, s csak arról kell döntenie a vezetőnek, hogy jobbra kezdődjön a körima vagy balról, meg hasonló horderejű kérdésekről? Vagy egyáltalán nem fontos, hogy jól vezessen a vezető, elég, ha van? Elég, ha egy van, aki biztosítja az egységet, nehogy pártokra, felekezetekre, szektákra szakadjunk? A történelem kitermelte mind a szektákat, mind a felekezeteket, még a "keresztény" pártokat is! A három pápa korszakát is megértük, sőt túléljük. A szemérmetlen, hataloméhes, cselszövényekben jártas, tutyi-mutyi és elvár-

zolt pápák érájába sem haltunk bele mind. Az ügyes vezető mellett könnyebb begyakorolni a csapatmunkát, az ügyetlen mellett meg a hősiesség keresztény türelmet. Úgy látszik, a Gondviselésnek egészen más miatt fő a feje, mint a rátermett vezetők kiválasztása miatt.

De azért Péterről kiderül az evangélium lapjairól, hogy ha jól, ha rosszul, ő reagál leggyorsabban, leghangosabban a Főnök kérdéseire, felvetéseire. Erre már igazán nehéz tromfolni. De azért megpróbálok. Lehet, hogy az evangelisták azért írnak Péterről többet, mert ő lett később a vezető? S nem azért lett később ő a vezető, mert volt róla több leírni való a korábbiakban? Hát ezt már igazán a nyájas olvasóra kell bíznom. Hiszen nem vagyok én pápa, hogy hit és erkölcs dolgában tévedhetetlenül döntsék ünnepélyes megnyilatkozások formájában, meg egyébként is!

Mennyire vállalom, hogy közösséget hozzak össze, és vezessek? Mennyire tudok szürke, de hasznos tag maradni más vezetése alatt? Hogyan küzdök a magam s mások "elpapásodása" ellen?

Január 25. — Évközi 3. vasárnap — Mk 1,14–20 —

Zseniális szociológus vagy csak embernyi ember?

Simon és András, Jakab és János, két testvérpár, négy kolléga. Várségi

és munkatársi vonalon is összeszokott társaság. Ha mind Keresztelő János tanítványa, akkor még szorosabb az összetartozás. Elég egyet megnyerni, az hívja a tesóját, két tesó a másik két kollégát és "elvtársat". Jézusnak jó ajánlólevele van Jánostól. János rajongóinak szemében sem lehet vetélytárs, hisz ott állt köztük a megkeresztelkedők sorában. Olyasmire hívja őket, amihez már félig-meddig értenek is. Nem lelkipásztornak, nem emberfaragó ács-

nak, hanem emberhalásznak! Halhalászókat emberhalászóknak. Ezek után az lenne a furcsa, ha nem szegődnének az ácsműhelyét otthagató Jézus nyomába, nem az, hogy tüstént otthagynak hálót, apát, többi kollégát, beosztottat Isten földi Országáért.

Hol tanult pszichológiát, szociológiát, szervezést, vezetői ismereteket ez a názáreti ácslegény? Egyiptomban? A pusztában? Az ácsműhelyben? A zsinagógában? A mennyországban? Vagy mindenütt ezt tanulja, és különben is a vérében van mindez? Vagy bármelyikünk vérében van többé-kevésbé, s akárhol tanulhatnánk mi is, csak össze kell szednünk magunkat? Ő összeszedte. Olykor éjszakákat imádkozott át! 40 napos lelkigyakorlattal kezdte! Nos, ha ilyen típusú kisközösségek létbe hívásán és működésén fordul Isten földi országának megvalósulása - Mesterünknek legalábbis úgy tűnt! - nem lenne érdemes kicsit összeszednünk magunkat, és körülnéznünk, rokonaink, kollégáink, "elvtársaink" körében?

Mennyire hiszek a kisközösségi forma hatékonyságában? Mennyire sietek evangéliumi tartalmakkal megtölteni a működőképes formákat? Miket kell elhagynom, hogy az előzőekhez elég időm, energiám, összeszedettségem maradjon?

